

POSTANOWIENIE

Dnia 5 listopada 2020 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie XXII Wydział Własności Intelektualnej w składzie:

Przewodniczący   sędzia Marian Kociołek (spr.)

Sędziowie   Agnieszka Matlak, (del.) Agnieszka Gołaszewska

po rozpoznaniu 5 listopada 2020 roku w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa G. Sp. z o.o. w Gdańsku

przeciwko N. w Warszawie

o ochronę dóbr osobistych i zakazanie czynów nieuczciwej konkurencji

na skutek zażalenia G. Sp. z o.o. w Gdańsku na postanowienie Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 3 sierpnia 2020 roku, sygn. akt XXII GW 26/20

postanawia:

I.   zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że udzielić powódce zabezpieczenia roszczenia o ochronę dóbr osobistych w postaci nakazania pozwanej zaprzestania rozpowszechniania informacji zarzucających powódce nieprawidłowości w funkcjonowaniu aplikacji „(...) .pl” polegających na nielegalnym pobieraniu danych z Systemu E-Zdrowie (PI) oraz gromadzeniu danych o stanie zdrowia pacjentów i ich profilowaniu w sposób niezgodny z prawem

poprzez:

nakazanie pozwanej powstrzymania się przez okres 1 (jednego) roku od rozpowszechniania informacji dotyczących aplikacji powódki i zarzucających powódce, że aplikacja w sposób nieuprawniony pobiera dane z Systemu E-zdrowie (P1) oraz gromadzi dane o stanie zdrowia pacjentów i profiluje te dane w sposób niezgodny z prawem;

II. oddalić zażalenie w pozostałym zakresie,

III. rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zabezpieczającego pozostawić sądowi orzekającemu.

Agnieszka Matlak

Marian Kociołek

Agnieszka Gołaszewska

Uzasadnienie

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w Warszawie oddalił w całości wniosek powódki o udzielenie zabezpieczenia roszczeń o ochronę dóbr osobistych i zakazanie czynów nieuczciwej konkurencji.

Zaskarżone postanowienie dotyczy roszczeń, które G. Sp. z o.o. w Gdańsku dochodzi od N. w Warszawie na podstawie pozwu z dnia 20.07.2020 roku, a mianowicie dotyczy:

I. nakazania N. w Warszawie zaprzestania rozpowszechniania nieprawdziwych informacji na temat rzekomych nieprawidłowości w funkcjonowaniu aplikacji powódki „(...) .pl”, jakoby postępowanie spółki stanowiło „patologię”, która rzekomo miała gromadzić dane o stanie zdrowia pacjentów i profilować te dane w sposób niezgodny z prawem, a także jakoby spółka w sposób nielegalny pobierała dane z Systemu E-Zdrowie (P1), jak również jakoby powódka stosowała nieetyczne praktyki godzące w dobre imię farmaceutów oraz szkodzące pacjentom;

II. zasądzenia od pozwanej na rzecz Stowarzyszenia (...) kwoty 50.000 zł;

III. zobowiązania pozwanej do niezwłocznego usunięcia, nie później niż w terminie 3 dni od dnia uprawomocnienia się wyroku, w całości i trwale, oświadczenia pozwanej z 1 lipca 2020 roku, które zostało opublikowane na stronie: [https://www. \(...\)](https://www. (...))

IV. nakazania pozwanej, w terminie 7 dni od uprawomocnienia się wyroku, na własny koszt, opublikowania w górnej części strony [www. \(...\) .pl](http://www. (...) .pl), bezpośrednio pod menu nawigacyjnym i główną ramką zawierającą nazwę Portalu, w czarnej ramce o rozmiarze nie mniejszym niż 750 pikseli x 350 pikseli, stanowiącej element stałej treści Portalu, stanowiącej element stałej treści Portalu, ukazującej się każdorazowo przy wyświetleniu głównej strony Portalu, niezależnie od zastosowanej przeglądarki internetowej (tj. w taki sposób, aby zawartość nie była kategoryzowana jako reklama, w szczególności poprzez oprogramowanie blokujące przekazy reklamowe), na białym tle, czarną czcionką Times New Roman 12 i z co najmniej pojedynczą interlinią (zgodnie z formatowaniem programu Microsoft Word), bez zastosowania jakichkolwiek zabiegów umniejszających znaczenie, rangę i powagę tekstu lub ograniczających możliwość zapoznania się z nim, przeprasza o treści:

„Przepraszamy G. sp. z o. o. za rozpowszechnianie nieprawdziwych informacji na temat aplikacji: (...) .pl”, w tym za użycie sformułowania „patologia” w odniesieniu do postępowania Spółki, która miała rzekomo gromadzić dane o stanie zdrowia pacjentów i profilować te dane w sposób niezgodny z prawem.

Informujemy, że stanowiska dotyczące aplikacji tworzyliśmy bez wcześniejszego zapoznania się z zasadami działania tego oprogramowania, nie zadając spółce G. jakichkolwiek pytań i nie dając możliwości wyjaśnienia funkcjonalności aplikacji.

Prosimy o niekierowanie się naszymi wcześniejszymi komunikatami jako nieaktualnymi i dotkniętymi poważną wadą prawną.

N.”

oraz utrzymywania tej treści w Portalu nieprzerwanie przez okres 30 dni od dnia opublikowania

V. nakazania pozwanej, w terminie 7 dni od uprawomocnienia się wyroku, na własny koszt, opublikowania w górnej części strony: „Zaufaj mi, jestem farmaceutą”, pod adresem: [https://www. \(...\)/](https://www. (...)/) (dalej: „Portal 1”), bezpośrednio pod menu nawigacyjnym i główną ramką zawierającą nazwę Portalu 1, w czarnej ramce o rozmiarze nie mniejszym niż 750 pikseli x 250 pikseli, stanowiącej element stałej treści Portalu 1, ukazującej się każdorazowo przy wyświetleniu głównej strony Portalu 1, niezależnie od zastosowanej przeglądarki internetowej (tj. w taki sposób, aby zawartość nie była kategoryzowana jako reklama, w szczególności poprzez oprogramowanie blokujące przekazy reklamowe), na białym tle, czarną czcionką Times New Roman 12 i z co najmniej pojedynczą interlinią (zgodnie z formatowaniem programu Microsoft Word), bez zastosowania jakichkolwiek zabiegów umniejszających znaczenie, rangę i powagę tekstu lub ograniczających możliwość zapoznania się z nim, przeprasza o treści:

„Przepraszamy G. sp. z o. o. za rozpowszechnianie nieprawdziwych informacji na temat aplikacji: (...).pl”, w tym za użycie sformułowania „patologia” w odniesieniu do postępowania Spółki, która miała rzekomo gromadzić dane o stanie zdrowia pacjentów i profilować te dane w sposób niezgodny z prawem.

Informujemy, że stanowiska dotyczące aplikacji tworzyliśmy bez wcześniejszego zapoznania się z zasadami działania tego oprogramowania, nie zadając spółce G. jakichkolwiek pytań i nie dając możliwości wyjaśnienia funkcjonalności aplikacji.

Prosimy o niekierowanie się naszymi wcześniejszymi komunikatami jako nieaktualnymi i dotkniętymi poważną wadą prawną.

N.”

oraz utrzymywania tej treści w Portalu 1 nieprzerwanie przez okres 30 (trzydziestu) dni od dnia opublikowania (poprzez funkcję „Przypnij na górze”).

G. Sp. z o.o. w Gdańsku zażądała aby roszczenia te zostały zabezpieczone poprzez:

VI. nakazanie pozwanej powstrzymania się od rozpowszechniania nieprawdziwych oraz naruszających dobra osobiste powódki informacji na temat rzekomych nieprawidłowości w funkcjonowaniu Aplikacji, jakoby postępowanie spółki stanowiło „patologię”, która rzekomo miała gromadzić dane o stanie zdrowia pacjentów i profilować te dane w sposób niezgodny z prawem, a także jakoby w sposób nieuprawniony pobierała dane z Systemu E-zdrowie (P1) oraz stosowała nieetyczne praktyki godzące w dobre imię farmaceutów oraz szkodzące pacjentom – na okres jednego (1) roku;

VII. opublikowanie w terminie 2 dni od dnia doręczenia pozwanej postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia roszczeń, w górnej części strony Portalu, bezpośrednio pod menu nawigacyjnym i główną ramką zawierającą nazwę Portalu, w czarnej ramce o rozmiarze nie mniejszym niż 750 pikseli x 350 pikseli, stanowiącej element stałej treści Portalu, ukazującej się każdorazowo przy wyświetleniu głównej strony Portalu, niezależnie od zastosowanej przeglądarki internetowej (tj. w taki sposób, aby zawartość nie była kategoryzowana jako reklama, w szczególności poprzez oprogramowanie blokujące przekazy reklamowe), na białym tle, czarną czcionką Times New Roman 12 i z co najmniej pojedynczą interlinią (zgodnie z formatowaniem programu Microsoft Word), bez zastosowania jakichkolwiek zabiegów umniejszających znaczenie, rangę i powagę tekstu lub ograniczających możliwość zapoznania się z nim, komunikatu o następującej treści:

„Informujemy, że wcześniejsze stanowiska dotyczące aplikacji „(...)pl” realizowanej przez spółkę G. sp. z o. o. tworzyliśmy bez wcześniejszego zapoznania się z zasadami działania tego oprogramowania, nie zadając spółce G. jakichkolwiek pytań i nie dając możliwości wyjaśnienia funkcjonalności aplikacji.

Prosimy o niekierowane się naszymi wcześniejszymi komunikatami jako nieaktualnymi i dotkniętymi poważną wadą prawną.

N.”

na okres 3 miesięcy od dnia doręczenia pozwanej postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia roszczeń.

VIII. zagrożenia pozwanej nakazaniem zapłaty na rzecz powódki sumy pieniężnej w wysokości po 15 000 zł:

- za każdy przypadek naruszenia przez pozwaną (lub osoby występujące w jej imieniu) obowiązków określonych postanowieniem o udzieleniu zabezpieczenia,
- za każdy dzień opóźnienia w publikacji oświadczenia.

Sąd Okręgowy ustalił, iż G. Sp. z o.o. w Gdańsku, w której 100 % udziałów posiada G. Sp. z o.o. w Gdańsku, prowadzi działalność gospodarczą, m.in. w zakresie prowadzenie portali internetowych, przetwarzania danych i zarządzania stronami internetowymi. Z kolei N. w Warszawie jest naczelnym podmiotem samorządu zawodu aptekarskiego w Polsce, którego ustawowo określonym celem i zadaniem jest reprezentacja zawodowych, społecznych i gospodarczych interesów tego aptekarza.

Następnie Sąd Okręgowy wskazał, iż w dniu 1 lipca 2020 r. pozwana opublikowała na swej stronie internetowej pod adresem [www. \(...\) .pl](http://www. (...) .pl) oświadczenie o treści:

W związku z artykułem opublikowanym w serwisie (...) .pl, N. pragnie wyrazić głęboki sprzeciw wobec działań podjętych przez spółkę G., polegających, jak wskazują autorzy artykułu, na nieuprawnionym pobieraniu danych o stanie zdrowia polskich pacjentów a następnie poddawaniu tych pacjentów procesom profilowania.

Należy wskazać, że system P1 z którego pobierane są wspomniane informacje zawiera wrażliwe dane medyczne pacjentów m.in. dostęp do e-recept, na podstawie których można tworzyć opis stanu zdrowia chorych zwykle objęty tajemnicą lekarską i aptekarską. Także Ministerstwo Zdrowia sprzeciwia się opisanym w przedmiotowym artykule praktykom, kierując zawiadomienie do prokuratury oraz jednostki zajmującej się walką z cyberprzestępczością. Działania podjęte przez sieć aptek G. podważają zaufanie do aptek oraz farmaceutów. Podkreślenia również wymaga, że wdrożenie e-recepta odbywało się przy dużym zaangażowaniu aptekarzy z całej Polski, z ogromną korzyścią dla polskich chorych a praktyki stosowane przez sieć G. niwelują trud tej ogromnej pracy.

Szczególne oburzenie N. wzbudza zwłaszcza inicjatywa-konkurs zorganizowany przez wspomnianą sieć aptek, która w zamian za zachęcanie pacjentów do rezerwowania e-recept za pomocą aplikacji (...) .pl, oferuje farmaceutom bon żywnościowy do restauracji. Powyższe działanie jest co najmniej poniżające dla osób wykonujących zawód zaufania publicznego, jakim są farmaceuci. Pokazuje jednocześnie metody jakimi posługuje się spółka by pozyskać wrażliwe dane.

Opisane działania sieci godzą w wizerunek farmaceuty, dlatego N. oraz członkowie samorządu aptekarskiego apelują do przedstawicieli rządu o podjęcie działań, których celem będzie ukrócenie nieetycznych praktyk godzących w dobre imię farmaceutów, a tym samym szkodzącym pacjentom. Ponadto N. wnosi do wszystkich organów o zainteresowanie się przedmiotowym problemem oraz o podjęcie skutecznych działań eliminujących patologię.

Wcześniej, bo 23 czerwca 2020 r. w Dzienniku (...) opublikowano artykuł pt. (...) , który powstał w oparciu o wypowiedzi wiceprezesa N. M.T. i w związku z

poinformowaniem prasy o tym, że pozwana złożyła w Urzędzie Ochrony Danych Osobowych zawiadomienie z wnioskiem o wszczęcie kontroli wobec powódki i jej aplikacji. 30 czerwca 2020 r. w Dzienniku (...) ukazał się kolejny artykuł pt. (...) reagujący na działania podjęte przez N. w celu skontrolowania działalności związanej z aplikacją powódki. (dowód: artykuły k.73-80) W tym samym dniu wiceprezes M.T. na swoim profilu na (...) opublikował informację dotyczącą polityki prywatności na stronie (...) .pl: *Nie ma znaczenia, czy dane dostępne do AKTYWNYCH recept, które można w każdej chwili zrealizować przechowuje serwer (...) , czy laptop pana G. na strychu. Poza serwerem (...) nie mają prawa być przechowywane NIGDZIE.* 1 lipca 2020 r. w Dzienniku (...) ukazały się kolejne artykuły: (...) i. 5 lipca 2020 r. (...) opublikował artykuł pt. (...), a 6 lipca 2020 r. artykuł pt. (...). 6 lipca 2020 r. na łamach Dziennika (...) ukazał się artykuł pt. (...). Poruszono w nich problemy prawidłowości i zgodności z prawem działań powodowej spółki. Po opublikowaniu tych artykułów prasowych Ministerstwo Zdrowia, Rzecznik Praw Obywatelskich i Urząd Ochrony Danych Osobowych wszczęły postępowania wyjaśniające w związku z przetwarzaniem danych osobowych w ramach należącej do powódki aplikacji (...).pl. 2 lipca 2020 r. powódka wezwała pozwaną do zaprzestania rozpowszechniania nieprawdziwych informacji. Wezwanie pozostało bez odpowiedzi.

Następnie Sąd Okręgowy, po dokonaniu analizy przepisów art. 23 i 24 KC pod kątem naruszenia dóbr osobistych powoda oraz art. 3, 14 i 18 UZNK pod kątem naruszenia reguł nieuczciwej konkurencji, doszedł do przekonania, że roszczenia powódki z pozwu mogą, co do zasady, być uznane za naruszające dobra osobiste i interesy gospodarcze powódki. Niemniej powódka występując z roszczeniami opartymi na różnych podstawach prawnych a mianowicie przepisach KPC i przepisach UZNK dopuściła się istotnych błędów i uproszczeń, które uniemożliwiają uwzględnienie wniosku o udzielenie zabezpieczenia. W pierwszym rzędzie, po zmianie przepisów KPC z dniem 1 lipca 2020 roku w związku powołanoem do życia sądów własności intelektualnej, nie jest możliwe zastosowanie jednolitych reguł postępowania zarówno do roszczeń opartych na podstawie art. 18 ust. 1 UZNK, jak i opartych na art. 24 w zw. z art. 43 KC. Dokonana przez powódkę kumulacja podstaw prawnych roszczeń objętych pozwem nie uwzględnia zasadniczej różnicy pomiędzy przedmiotami chronionymi jako dobro osobiste oraz interesy gospodarcze przedsiębiorcy. W odniesieniu do każdego z nich konieczne jest odrębne, uwzględniające istotę regulacji, wykazanie czynów naruszających poszczególne regulacje prawa. Stawiane N. zarzuty wymagają indywidualnego odniesienia do przesłanek odpowiedzialności za działania godzące w dobre imię oraz za działanie sprzeczne z zasadami nieuczciwej konkurencji, czemu powódka nie sprostowała. Z

motywów pozwu nie wynika, czy powódka chroni swoje dobra osobiste, dobra swego wyłącznego współnika, zgodność z prawem i dobrym obyczajem handlowym swego działania, czy też oferowany przez nią produkt. Uzasadnienie nie rozdziela przedmiotów ochrony i nie definiuje odpowiednio względem każdego z nich bezprawnego (lub sprzecznego z dobrym obyczajem handlowym) działania pozwanej mającego stanowić naruszenie dóbr osobistych i/lub czyn nieuczciwej konkurencji.

Nadto, w ocenie Sądu Okręgowego, w odniesieniu do roszczeń wynikających UZNK powódka nie wykazała spełnienia przez pozwaną przesłanek dopuszczenia się czynu nieuczciwej konkurencji, a w szczególności bezprawności działania N. , jak i prowadzenia przez nią działalności konkurencyjnej w relacji do powódki.

Zdaniem Sądu Okręgowego sposób zabezpieczenia odnośnie roszczenia publikacyjnego jest niejasny, zbyt ogólny, budzący wątpliwości interpretacyjne i nie nadaje się do egzekucji przenosząc na sąd egzekucyjny ocenę naruszenia w sytuacji, gdyby w przyszłości pozwana dokonała jakiegokolwiek zmiany w treści kwestionowanego oświadczenia.

W podsumowaniu rozważań Sąd Okręgowy wskazał wprost, że uwzględnivszy dostrzeżone wady i uchybienia pozwu oraz zawartego w pozwie wniosku o zabezpieczenie, nie jest możliwa merytoryczna ocena w zakresie wniosku w zakresie uprawdopodobnienia roszczeń, interesu prawnego, a w konsekwencji i dobrania sposobu zabezpieczeń adekwatnego do działania pozwanej. Właśnie te uchybienia i wady zdecydowały o oddaleniu wniosku.

W zażaleniu skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez uwzględnienie jej wniosku o udzielenie zabezpieczenia w sposób wskazany we wniosku, z tą różnicą, że komunikatowi wskazanemu w pkt VII petitum pozwu nadała nową treść:

„Przepraszamy G. Sp. z o.o. za rozpowszechnianie nieprawdziwych informacji na temat aplikacji „(...)..pl”, w tym za użycie sformułowania „patologia” w odniesieniu do postępowania Spółki, która miała rzekomo gromadzić dane o stanie zdrowia pacjentów i profilować te dane w sposób niezgodny z prawem.

Informujemy, że stanowiska dotyczące aplikacji tworzyliśmy bez wcześniejszego zapoznania się z zasadami działania tego oprogramowania, nie zadając spółce G. jakichkolwiek pytań i nie dając możliwości wyjaśnienia funkcjonalności aplikacji

Prosimy o niekierowane się naszymi wcześniejszymi komunikatami.

N.”.

Ponadto skarżąca wniosła o zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki kosztów postępowania zażaleniowego.

Skarżąca zarzuciła naruszenie przepisu art. 24 §1 KC i 14 ust 1 UZNK poprzez błędną interpretację i niezastosowanie, art. 233 §1 KC poprzez dokonanie sprzecznej z zasadami logiki i doświadczenia życiowego oceny materiału dowodowego, art. 730¹ § 1 i § 2 KPC w zw. z art. 24 § 1 KC oraz art. 730¹ § 1 i § 2 KPC w zw. z art. 14 ust. 1 UZNK poprzez zarzucenie powódce niewykazanie roszczeń, podczas gdy zgodnie z ustawą wystarczające jest uprawdopodobnienie roszczenia, art. 232 KPC w zw. z art. 730¹ § 1 i § 2 KPC, art. 24 § 1 KC i art. 14 ust. 1 UZNK poprzez jego błędne zastosowanie, art. 327¹ § 1 KPC w zw. z art. 361 KPC poprzez błędne sformułowanie uzasadnienia postanowienia, art. 756² § 1 pkt 1 KPC poprzez jego niezastosowanie. Zarzuciła też nierozpatrzenie istoty sprawy z uwagi na niedokonanie merytorycznej oceny przesłanek do przyznania zabezpieczenia roszczeń pozwu w oparciu o art. 14 ust. 1 UZNK i art. 24 § 1 KC w zw. z art. 730¹ § 1 i § 2 KPC.

Skarżąca wyjaśniła też, iż wszystkie wnioskowane sposoby zabezpieczenia mają służyć zabezpieczeniu roszczenia z pkt I petitum pozwu i zapewnić, by w toku postępowania pozwana nie dopuszczała się dalszych naruszeń dóbr osobistych powódki. Publikacja komunikatu, o którą w ramach wniosku o zabezpieczenie wnosi powódka w pkt VII petitum pozwu, służy temu samemu celowi - ma czasowo zatrzymać skutki komunikatu pozwanej z 1 lipca 2020 r. oraz wcześniejszych nieodpowiednich wypowiedzi przedstawicieli pozwanego.

Pozwana N. w Warszawie wniosła o oddalenie zażalenia w całości.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie powódki w części jest uzasadnione.

Powódka domaga się - w pierwszym rzędzie - wydania zabezpieczenia w oparciu o przysługującą każdemu ochroną dóbr osobistych. Dlatego też przypomnieć należy, iż roszczenie oparte na zapisie art. 24 KC jest ukształtowane jako prawo bezwzględne, co oznacza, że wykroczenie przeciwko zakazowi z tego tytułu daje pokrzywdzonemu możliwość wystąpienia przeciwko naruszytelowi z roszczeniami o charakterze obiektywnym. Do przesłanek tej odpowiedzialności zalicza się fakt naruszenia dobra osobistego, jak i bezprawność działania, rozumiana jako sprzeczność z przepisami prawa lub zasadami współżycia społecznego w sensie obiektywnym, który nie uwzględnia elementu winy. Przy czym bezprawność działania sprawcy jest objęta wzruszalnym domniemaniem prawnym, które może obalić sprawca.

Dobra osobiste osoby prawnej to wartości niemajątkowe, dzięki którym osoba prawna może funkcjonować zgodnie ze swym zakresem zadań. Za dobro osobiste osoby prawnej

---

uznaje się dobrą sławę, określaną też mianem dobrego imienia, które jest łączone z opinią, jaką darzą tę osobę prawną inne osoby ze względu na zakres jej działalności. Oznacza to, że dobre imię osoby naruszają wypowiedzi, które obiektywnie oceniając, przypisują jej niewłaściwe postępowanie, mogące spowodować utratę do niej zaufania potrzebnego do prawidłowego jej funkcjonowania w zakresie swych zadań (wyrok SN z dnia 10.11.2005 r., V CK 314/05 oraz wyrok SN z dnia 11.01.2007 r., II CSK 392/06). Z tego względu stawianie przez pozwaną w oświadczeniu z 1 lica 2020 roku publicznego zarzutu, że *spółka G. podjęła działania polegające „na nieuprawnionym pobieraniu danych o stanie zdrowia polskich pacjentów a następnie poddawaniu tychże pacjentów procesom profilowania, dodając przy tym, że „system P1 z którego pobierane są wspomniane informacje zawiera wrażliwe dane medyczne pacjentów m.in. dostęp do e-recept, na podstawie których można tworzyć opis stanu zdrowia chorych zwykle objęty tajemnicą lekarską i aptekarską.”* w oczywisty sposób naraża powódkę na utratę dobrego imienia. Podobnie należy ocenić wypowiedź wiceprezesa pozwanej M.T. zamieszczoną 30 czerwca 2020 r. na swoim profilu na (...), a dotyczącą polityki prywatności na stronie (...) .pl:, w której posądził powódkę o to, że dane dostępne do aktywnych recept, przechowuje serwer umiejscowiony poza kontrolą powódki, podkreślając przy tym, że dane te „*Poza serwerem (...) nie mają prawa być przechowywane NIGDZIE*”. Podkreślić należy, że oceny naruszenia dobra osobistego dokonuje się w sposób obiektywny (por. wyrok SN z 5.4.2002 r., II CKN 953/00 Legalis oraz wyrok SN z 22.1.2014 r., III CSK 123/13, Legalis). Jest zatem oczywiste, że w odbiorze społecznym w/wym. oświadczenie zostało wymierzone właśnie w powódkę i jej działalność gospodarczą, skupiającą się na rozwijaniu i eksploatacji aplikacji.

Zgodnie z art. 24 w związku z art. 43 KC, przepisy o ochronie dóbr osobistych mają odpowiednie zastosowanie do osób prawnych. Przyjęte zostało w orzecznictwie sądowym, że zakres podmiotowy osoby poszkodowanej zachowaniem, przejawiającym się w naruszeniu dóbr osobistych osób prawnych obejmuje tę osobę nawet wówczas, gdy zarzuty zostały skierowane w stosunku do członków organów zarządzających tą osobą, czy też do jej pracowników (por. wyrok SN z dnia 28.04.2016 r., V CSK 486/15, Legalis; wyrok SN z dnia 11.02.2007 r., II CSK 392/06, OSP 2009, nr 5, poz. 55). Istnieje zatem uzasadnienie aby podobnie postąpić w przypadku, gdy zarzuty kierują członkowie organów zarządzających osoby prawnej naruszającej dobra osobiste innej osoby i obciążyć odpowiedzialnością podmiot, który osoby te reprezentują. Tym samym zasadne jest założenie, że M.T.wypowiadając się w/wym. zakresie prezentował te wypowiedzi w imieniu pozwanej. Powyższe odnosi się do aspektu bezprawności działania pozwanej w zakresie

prezentowanych treści o powódce. Niemniej w sprawie naruszenia dobrego imienia powódki należy odpowiedzieć na pytanie: czy w okolicznościach sprawy nie zaszła przesłanka wyłączających bezprawność czynu pozwanej. W tym aspekcie żadne okoliczności nie wskazują, aby pozwana mogła działać w ramach porządku prawnego, zezwolenia przepisów prawa, czy też wykonując prawo podmiotowe. Jedynym kontratypem mogącym wchodzić w zastosowanie w sprawie jest kontratyp działania w ochronie uzasadnionego interesu społecznego lecz zaraz dodać należy, że w tym przypadku dodatkowym wymogiem zaistnienia kontratypu jest prawdziwość zarzutu. I w sprawie nie ma podstaw do łagodzenia tego ostatniego wymogu – tak jak ma to miejsce w przypadku publikacji prasowych (por. uchwałą SN z dnia 18.02.05, III CZP 53/04, Legalis 67310) – do należytej staranności w gromadzeniu informacji.

Jak dotąd nie ma podstaw do postawienia powódce zarzutu, że niezgodnie z prawem gromadziła dane o stanie zdrowia korzystających z aplikacji, jak też, że profilowała ich dane. Z okoliczności sprawy wynika, że powódka gromadziła dane o stanie zdrowia użytkowników aplikacji na podstawie ich zgody, co może legalizować jej postępowanie w ramach regulacji art. 9 ust. 2 lit. a RODO. Na przetwarzanie danych osobowych w celu profilowania również uzyskiwała zgodę użytkowników aplikacji, co może legalizować jej postępowanie w świetle regulacji art. 7 RODO. Pozwana może zgłaszać zastrzeżenia co do zakresu owej zgody osób korzystających z aplikacji i analizować zakres zgody w konfrontacji z wymogami obowiązujących przepisów prawa i taka podejrzliwość jest uzasadniona rolą jaką pozwana pełni w świetle regulacji art. 17 ust. 1 Konstytucji RP i art. 7 ust. 1 pkt 6 oraz art. 39 ust. 1 pkt 11 ustawy o izbach aptekarskich. Pozwana jako instytucja zaufania publicznego oraz sprawująca pieczę nad należyтым wykonywaniem zawodu aptekarza zajmuje się sprawami dotyczącymi spraw farmacji, mających wpływ na ochronę zdrowia publicznego, jak i dotyczących analizowania działalności w zakresie dystrybucji produktów leczniczych. Jednak działania podejmowane przez pozwaną muszą odbywać się w zgodzie z obowiązującymi przepisami. Powodem wniesienia powództwa nie jest jednak złożenie przez pozwaną wniosku o wszczęcie kontroli wobec G. sp. z o. o. przez UODO, czy też wniosku o kontrolę do GIF, ale rozpowszechnianie informacji o nielegalnym pozyskiwaniu danych z Platformy PI związanym z funkcjonowaniem aplikacji i nazywanie działalności powoda publicznie na rynku aptecznym „patologią” - zanim doszło do przeprowadzenia jakiegokolwiek postępowania wyjaśniającego funkcjonowanie aplikacji i do zapoznania się przez samą pozwaną z mechaniką jej działania. W tym stanie rzeczy rozpowszechnianie niezweryfikowanych informacji oraz niepewnych zarzutów nie realizuje interesu publicznego.

W orzecznictwie powszechnie wskazuje się, że stawianie zarzutów nieprawdziwych i nierzetelnych i ukierunkowanie wypowiedzi na podważanie dobrego imienia innej osoby nie korzysta z ochrony prawnej (por. wyrok SN z 14 grudnia 2012 roku, sygn. akt I CSK 249/12; wyrok SN z 21 marca 2013 roku, sygn. akt II CSK 322/12). Zatem nie ma podstaw do przyjęcia, że pozwana działała w ramach kontratypu uzasadnionego interesu społecznego.

Niezasadny jest też zarzut pozwanej, iż jej oświadczenie z dnia 1 lipca 2020 r. nie odnosi się do powódki – G. sp. z o.o. tylko do sieci aptek G.. Faktem jest, że struktura spółek zawierających nazwę G. i ich wzajemne powiązanie nie są przejrzyste. Niemniej, w odniesieniu do zarzutów wskazanych powyżej z okoliczności sprawy wynika, iż zarzuty dotyczą funkcjonowania aplikacji. Wszyscy zainteresowani użytecznością aplikacji najpewniej orientują się, iż jej twórcą i administratorem jest G. sp. z o.o. Poza tym, już w pierwszym zdaniu oświadczenia z dnia 1 lipca 2020 r. pozwana odnosi się do publikacji w Dzienniku (...), które w sposób niebudzący wątpliwości opisują właśnie działanie aplikacji. Zatem nie ulega kwestii, iż w/wym. zarzuty dotyczące aplikacji rzutują na dobre imię powódki. Zatem konkludując, za uprawdopodobnione należy uznać roszczenie powódki wobec pozwanej o zakaz rozpowszechniania informacji o aplikacji wskazanych powyżej w oparciu o przepis art. 24 §1 KC.

Takiej samej oceny nie można postawić odnośnie informacji dotyczących konkursu. Zwrot „*inicjatywa-konkurs zorganizowany przez wspomnianą sieć aptek*” oraz załącznik do oświadczenia, w którym jednoznacznie wskazano, że chodzi o G. sp. z o.o. tym samym przesądza o tym, że stawiany powódce zarzut o stosowaniu nieetycznych praktyk godzących w dobre imię farmaceutów oraz szkodzące pacjentom może dotyczyć tylko G. sp. z o.o. a nie powódki.

Za niezasadny uznać należy zarzut powódki o naruszeniu przez Sąd Okręgowy art. 14 ust 1 UZNK. O ile powódka ma rację, iż pozwana może być pozywana za popełnienie deliktów z nieuczciwej konkurencji, gdyż przepis art. 2 UZNK daje podstawę do traktowania pozwanej jako przedsiębiorcę. Prowadzi ona działalność zawodową a przez to uczestniczy w działalności gospodarczej. To uczestnictwo pozwanej wynika ze związku jej działalności zawodowej z działalnością gospodarczą aptekarzy i farmaceutów. Gdyby okazało się, że podane publicznie informacje o naruszeniu prawa przez pozwaną poprzez udostępnienie aplikacji się nieprawdziwe, to za wiarygodny należałoby uznać zarzut postawiony pozwanej o naruszeniu zasad nieuczciwej konkurencji, gdyż pozwana poprzez zarzucenie powódce nieprawidłowości z działania jej aplikacji może uzyskać korzyść natury niemajątkowej, polegającą na wzroście zaufania społecznego, a jednocześnie szkodzić powódce przez

podważenie jej zaufania, jakim cieszy się on na rynku. Przyjmuje się, że w tym przypadku cel, o którym mowa w art. 14 (osiągnięcie korzyści, czy wyrządzenie szkody), nie musi zostać faktycznie osiągnięty (wyrok SA w Warszawie z 22.09.2009 r., [VI ACa 267/09](#), LEX nr 528679). Można też przyjąć za wiarygodne, że działanie pozwanej było celowe, czemu pozwana zresztą nie zaprzecza, uzasadniając je tym, że takiego właśnie działania wymagał interes społeczny. Jednak aby przyjąć za wiarygodny zarzut powódki popełnienia przez pozwaną deliktu z art. 14 ust 1 UZNK powódka winna uprawdopodobnić, że nieprawdziwe są stawiane jej zarzuty, czego nie uczyniła. Sytuacja powódki, zarzucającej pozwanej naruszenie art. 14 ust 1 UZNK, jest krańcowo różna wobec zarzutu z art. 23 i 24 §1 KC. W tym drugim przypadku ochrona prawa przysługuje powódce z samego faktu upublicznienia informacji godzących w jej dobre imię. Natomiast w przypadku deliktu rozpowszechniania nieprawdziwych informacji ochrona prawa przysługuje tylko w przypadku, gdy rozpowszechniane informacje są nieprawdziwe. Argumentacja powódki zawarta w pozwie koncentruje się w zasadzie na wykazaniu, że pozwana nie miała podstaw do stawiania zarzutu o nielegalnym działaniu aplikacji. Jednak powódka nie zamieściła żadnej argumentacji wskazującej na pełną legalność działalności aplikacji. Taka argumentacja owszem pojawia się, ale już w toku prowadzonego postępowania spornego i będzie przedmiotem oceny sądu rozpoznającego spór. Ale na etapie pozwu, a tym samym wniosku o zabezpieczenie roszczenia - roszczenie z art. 18 ust 1 pkt 1 w zw. z art. 14 ust 1 UZNK nie zostało uprawdopodobnione w wystarczającym stopniu.

Każdy ma prawo żądać by przysługujące mu prawa były chronione w naturalnej postaci i to niezależnie od roszczeń wtórnych: odszkodowawczych, czy też innych roszczeń mających na celu odwrócenie skutków naruszenia prawa. Dlatego powódka w sposób oczywisty ma interes w uzyskaniu zabezpieczenia roszczenia o nienaruszanie jej praw do dobrego imienia poprzez zakaz publikacji treści naruszających jej dobre imię. Sposób zabezpieczenia jest zgodny z art. 755 § 1 pkt 1 KPC.

Powódka nie uprawdopodobniła, że informacje rozpowszechnione przez pozwaną na temat aplikacji „(...)pl” są nieprawdziwe. Aktualnie są to okoliczności sporne. Zatem nie ma podstaw do nakładania na pozwaną obowiązku przeproszenia powódki za opublikowanie nieprawdziwych informacji. Niemniej należy wziąć pod uwagę i to, iż nakazanie pozwanej w formie zabezpieczenia aby złożyła przeprosiny wobec powódki prowadziłoby do sytuacji odwrócenia - z chwilą publikacji - negatywnych skutków dla powódki związanych z rozpowszechnianiem przez pozwaną informacji o aplikacji „(...)pl”. W konsekwencji powódka uzyskałaby to co dochodzi w procesie. W innej sytuacji jest powódka, która w

sytuacji wygrania sprawy ma do dyspozycji szereg roszczeń majątkowych mogących zrekompensować utratę dobrego imienia. W tym stanie sprawy stosowanie zabezpieczenia w postaci publikacji oświadczenia byłoby obciążeniem pozwanej ponad potrzebę (art. 730¹ §3 KPC). Zatem żądanie powódki o złożenie oświadczenia przez pozwaną jest niezasadne.

Nie ma potrzeby grozić pozwanej nakazaniem zapłaty jakiegokolwiek kwoty na rzecz powódki za ewentualne przypadki naruszenia przez pozwaną zakazu ujętego w sentencji postanowienia. Po publikacji przez powódkę oświadczenia z dnia 1 lipca 2020 r. zawiadomione zostały stosowne organy uprawniane do badania legalności aplikacji „(...)pl”. Nadto, oprócz tego właśnie wniosku o zabezpieczenie roszczenia trwa przez sądem okręgowym rozpoznanie powództwa o roszczenie, będące też podstawą wniosku o zabezpieczenie. Z tych przyczyn zasadne wydaje się założenie, że pozwana skoncentruje swoje działania na uczestnictwie w sporze, oraz monitorowaniu czynności innych organów państwa uprawnionych do wyjaśnienia kwestii legalności działania „(...)pl”, aniżeli własnym publikowaniu zakazanych treści.

W konsekwencji oddalenia wniosku o zabezpieczenie roszczeń publikacyjnego, oddaleniu podlegał również wniosek o zagrożenie obowiązanej nakazaniem zapłaty za każdy przypadek naruszenia postanowienia w przedmiocie jego zabezpieczenia.

Z tych względów Sąd Okręgowy postanowił jak w sentencji, na podstawie [art. 386 § 1 KPC](#) – w zakresie zmiany postanowienia i art. 385 KPC w zakresie oddalenia postanowienia, w zw. z [art. 397 § 3 KPC](#) w zw. z art. art. 13 § 2 KPC.

Agnieszka Matlak

Marian Kociołek

Agnieszka Gołaszewska